

**Agencija za upravljanje
zaštićenim područjima
Podgorice**

Bulevar revolucije 78 · 81000 Podgorica · Crna Gora
Tel: +382 20 339 280 · info@auzp.me
PIB: 03106861
ŽR: 620-7695-76

Broj: 533

Datum: 29.09.2022.god.

Na osnovu člana 56 stav 1 alineja 1 Zakona o zaštiti prirode ("Službeni list CG", br. 54/16 i 18/19) i člana 26 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću „Agencija za upravljanje zaštićenim područjima Glavnog grada“ Podgorica (u daljem tekstu: Društvo), Izvršni direktor Društva donio je

PRAVILNIK O UNUTRAŠNJEM REDU I SLUŽBI ZAŠTITE U ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA PODGORICE

Član 1

Pravilnikom o unutrašnjem redu i službi zaštite u zaštićenim područjima Podgorice (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se pravila sprovođenja režima zaštite i razvoja i to: kretanje i boravak posjetilaca; korišćenje drugih javnih površina, kretanje i parkiranje vozila; korišćenje flore i faune (ljekovitog bilja, šumskih plodova, šumskih sortimenata, lovne i ribolovne faune, pašnjaka i sl.); obavljanje turističkih i ugostiteljskih usluga; postavljanje informativnih, reklamnih i drugih oznaka; zaštita prilikom obavljanja naučnih istraživanja i izvođenja istražnih radova; održavanje čistoće; aktivnosti službe zaštite; kao i drugih aktivnosti neophodnih za obezbjeđenje i sprovođenje režima zaštite.

Član 2

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na sva pravna i fizička lica sa sjedištem ili boravištem na prostoru zaštićenih područja Podgorice (u daljem tekstu: zaštićeno područje), na posjetioce kao i na sve pravna i fizička lica koja na bilo koji način koriste prirodne vrijednosti zaštićenih područja (u daljem tekstu: korisnik).

Član 3

Posjetiocem, u smislu ovog Pravilnika, smatra se lice koje samostalno ili organizovano preko turističke ili druge organizacije odnosno pravnog lica, ulazi u zaštićeno područje radi upoznavanja sa prirodnim ili kulturno-istorijskim vrijednostima zaštićenih područja, obavljanja naučno-istraživačkog rada, odmora, rekreacije ili korišćenja drugih usluga.

Član 4

Lica koja imaju prebivalište na teritoriji Glavnog grada Podgorice ili su vlasnici, odnosno korisnici zemljišta ili objekata u zaštićenom području u skladu sa zakonom, ne smatraju se posjetiocima u smislu člana 3 ovog Pravilnika.

Član 5

Za vrijeme boravka na teritoriji zaštićenog područja posjetioци, odnosno korisnici su u obavezi da se pridržavaju odredbi ovog Pravilnika i uputstava sa informativnih tabli i drugih oznaka, kao i uputstava ovlašćenih lica Društva.

Aktivnosti i djelatnosti privrednih subjekata na teritoriji zaštićenih područja moraju biti usklađeni sa Planom i programom upravljanja zaštićenim područjima.

U parku prirode zabranjeno je vršiti radnje, aktivnosti i djelatnosti kojima se ugrožavaju obilježja, vrijednosti i uloga parka.

Član 6

Ulaz i boravak posjetilaca na teritoriji zaštićenih područja kontroliše ovlašćeno lice za poslove zaštite (u daljem tekstu: zaštitar/rendžer).

Posjetilac kupuje ulaznicu za ulazak na zaštićeno područje po cijeni propisanoj posebnim aktom Društva.

Visinu, način prikupljanja i punktove za naplatu naknade iz stava 2 ovog člana, kao i ostalih naknada propisanih Zakonom o zaštiti prirode, član 60, odrediće Društvo posebnim aktom uz prethodnu saglasnost Vlade.

Član 7

Zaštićena područja mogu se koristiti u skladu sa Prostornim planom posebne namjene Studijom zaštite odnosno, Planom upravljanja zaštićenog područja i na osnovu dozvola u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode.

U parku prirode je zabranjeno vršiti radnje, aktivnosti i djelatnosti kojima se ugrožavaju obilježja, vrijednosti i uloga parka.

Zabranjeno je korišćenje zaštićenih područja na način koji prouzrokuje:

- oštećenje zemljišta i gubitak njegove prirodne plodnosti;
- oštećenje površinskih ili podzemnih geoloških, hidrogeoloških i geomorfoloških vrijednosti;
- osiromašenje prirodnog fonda divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva;
- smanjenje biološke i predione raznovrsnosti;
- zagađivanje ili ugrožavanje podzemnih i površinskih voda.

Član 8

Radnje, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenim područjima, koje ne podliježu procjeni uticaja na životnu sredinu u skladu sa posebnim propisima, ocjeni prihvatljivosti, koje nijesu utvrđene planom upravljanja, mogu se vršiti na osnovu dozvole nadležnog organa uprave u skladu sa članom 40 Zakona o zaštiti prirode.

Dozvola se izdaje na osnovu zahtjeva koji sadrži:

- opis lokacije u zaštićenom području na kojem se planira obavljanje radnji, aktivnosti i djelatnosti;

- namjenu planiranih radnji, aktivnosti i djelatnosti;

- vrijeme trajanja radnji, aktivnosti i djelatnosti.

Dozvola se izdaje na osnovu stručne ocjene o uticaju planiranih radnji, aktivnosti i djelatnosti na zaštićeno područje.

Radi stručne ocjene da li planirane radnje, aktivnosti i djelatnosti mogu dovesti do oštećenja zaštićenog područja organ uprave može formirati stručnu komisiju.

U cilju zaštite izvornih prirodnih dobara, prostora, flore i faune, a posebno prirodnih rijetkosti i osobenosti zaštićenih područja, u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, član 73 i Odlukom o oshivanju Društva, zabranjeno je:

- uznemiravanje, neplansko sakupljanje i uništavanje faune,
- degradacija i devastacija šuma i pašnjaka,
- zamjena sastojina autohtonih vrsta drveća alohtonim,
- unošenje alohtonih vrsta,
- poribljavanje i prihranjivanje riba u prirodnim planinskim jezerima,
- uništavanje, uklanjanje i modifikovanje mobilijara i oznaka,
- izvođenje infrastrukturnih i drugih radova koji izazivaju trajne negativne promjene na prirodne vrijednosti zaštićenih područja,
- hemijsko zagađivanje zaštićenog područja,
- fizičko zagađivanje zaštićenog područja,
- bacanje otpadaka, otvaranje deponija, odlaganje opasnih materija, ispuštanje tečnih materija koje mogu da naruše vodne sisteme i sl.,
- preduzimanje radnji ili aktivnosti koje utiču na zaštitu vodoizvorišta i vodotokova,
- sjeći, kidati, čupati, sakupljati sjeme i plodove, ili na drugi način oštetiti ili uništiti, biljke i gljive koje se nalaze na zaštićenom području kojima je Rješenjem o stavljanju pod zaštitu pojedinih biljnih i životinjskih vrsta (Sl. list RCG br.36/77, 2/89, 76/06) utvrđen status strogo zaštićenih vrsta,
- na bilo koji način ugrožavati životinje koje borave na zaštićenom prostoru i odgajaju mladunce, sklanjaju ih i hrane, a koje se nalaze pod zaštitom shodno gore navedenom Rješenju,
- izvođenje bilo kakvih aktivnosti koje nisu u skladu sa namjenom prostora zaštićenog područja.

Član 10

Na teritoriji zaštićenih područja ograničava se:

- promjena namjene površina,
- uređenje vodenih površina (jezera, rijeka i sl.) za kupanje i druge namjene, osim na djelovima prostora definisanih prostorno planskom dokumentacijom,
- korišćenje vode iz jezera, osim na aktivnosti za poboljšanje stanja zaštićenog područja,
- ribolov, osim na planske aktivnosti sa ciljem održavanja povoljnog stanja ekosistema jezera i na sportsko-rekreativni ribolov sa obale,
- paljenje vegetacije, osim na planske aktivnosti upravljanja,
- kretanje, zaustavljanje i parkiranje motornih vozila na javnim zelenim površinama i pašnjacima, osim za vozila službe održavanja zaštićenih područja, kao i vozila za potrebe snabdijevanja koja se mogu kretati vremenski ograničeno i isključivo planski utvrđenim putevima,
- paljenje vatre na javnim površinama, osim na za tu svrhu predviđene lokacije,
- puštanje pasa na javnim zelenim površinama i u šumi, osim na za tu svrhu namijenjene površine,
- lov, osim na vremenski i prostorno ograničene slučajeve lova,
- korišćenje šuma na način da se ne narušava stabilnost šumskih sastojina i obrast sastojina,
- uništenje, oštećenje ili odnošenje pečinskog nakita, sedimenata, fosilnih ostataka,

- promjena morfologije terena, osim na planske aktivnosti koje su usmjerene na poboljšanje ekoloških uslova staništa voda i priobalja.

Član 11

Kretanje i parkiranje vozila, odnosno saobraćaj na putevima na teritoriji zaštićenih područja obavlja se u skladu sa utvrđenim režimom saobraćaja na javnim putevima i pod uslovima utvrđenim ovim Pravilnikom:

- kretanje šumskim putevima dozvoljeno je za vozila Društva, MUP-a, hitne pomoći, Službe zaštite i spašavanja Glavnog grada, a izuzetno i za vozila drugih korisnika na osnovu posebne dozvole Društva, kojom se utvrđuju pravac kretanja, svrha i vrijeme zadržavanja,
- sniježna vozila (motorne sanke) mogu se kretati po dijelovima zaštićenih područja i koridorima uz odobrenje Društva.
- Vozila hitne pomoći, Službe zaštite i spašavanja Glavnog grada, Uprave policije i Vojske Crne Gore mogu se radi izvršenja službenih radnji kretati po svim prohodnim terenima na teritoriji zaštićenih područja.
- vozila se mogu parkirati na samo za te namjene određenim površinama.

Član 12

Korišćenje flore i faune u zaštićenim područjima (ljekovito bilje, šumski plodovi, gljive, lovne i ribolovne faune, i sl.) može se vršiti pod sljedećim uslovima:

- Mogu se koristiti one vrste flore i faune čije korišćenje i promet nije zakonom i drugim propisom, zabranjen, odnosno sakupljanje ljekovitog bilja, šumskih plodova, gljiva može se vršiti uz odobrenje Društva i plaćanja naknade za branje uz poštovanje načina i vremena branja kao i područja na kome je branje dozvoljeno;
- Ribolov je dozvoljen na vodama zaštićenih područja uz obavezu plaćanja naknade za ribolov. Način, količina ribe, period u kome je dozvoljen ribolov bliže se uređuje posebnim pravilnikom.

Član 13

Gajenje, zaštita i korišćenje šuma vrše se u skladu sa Zakonom o šumama (Sl. list Crne Gore br. 74/10, 40/11 i 47/15), podzakonskim aktima i ovim Pravilnikom.

Zabranjeno je pošumljavanje osim ako je to u funkciji očuvanja i unaprjeđenja raznovrsnosti vegetacije na određenim djelovima zaštićenog područja. Na zaštićenom području nije dozvoljena sječa i drugi oblici uklanjanja ili oštećenja reprezentativnih zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta drveća.

Član 14

Turistički, ugostiteljski i drugi objekti u kojima se obavljaju djelatnosti pružanja usluga turistima moraju biti u skladu sa prirodnim ambijentom zaštićenih područja definisanog zonama zaštite i prostorno planskom dokumentacijom, sa infrastrukturnim sistemima tako da ne ugrožavaju i ne zagađuju životnu sredinu.

Dozvoljen je razvoj infrastruktura i turističkih sadržaja koji ne narušavaju prirodne vrijednosti u zaštićenim područja kao ni stepene zaštite definisane unutar zaštićenih područja.

Za izgradnju infrastrukture i razvoj turističkih sadržaja i djelatnosti i objekata uz dobijene dozvole od strane nadležnih organa lokalne i državne uprave, neophodno je i odobrenje Društva, koje se dobija u skladu sa posebnim uslovima.

Član 15

Korisnici zaštićenih područja mogu u reklamne svrhe koristiti ime i znak Društva ili druge logoe i brendove koje razvije ili dizajnira Društvo, uz prethodno dobijeno odobrenje Društva i plaćenu naknadu predviđenu odlukom o naknadama.

Na prostoru zaštićenih područja je dozvoljeno postavljanje reklamnih i informativnih tabli uz prethodno dobijeno odobrenje Društva i plaćenu naknadu predviđenu odlukom o naknadama.

Član 16

U zaštićenim područjima mogu se vršiti naučna i obrazovna istraživanja na osnovu dozvole nadležnog organa uprave u skladu sa članom 74 Zakona o zaštiti prirode,.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se uz prethodno pribavljeno mišljenje Društva.

Naučna i obrazovna istraživanja se vrše na način kojim se ne izazivaju trajna oštećenja prirodnih dobara, a u skladu sa zakonom i posebnim uslovima koji se određuju u postupku pribavljanja odobrenja.

Član 17

Održavanje čistoće u zaštićenim područjima obaveza je svih korisnika i u vezi sa tim svi korisnici su dužni da poštuju sljedeće:

- Zabranjeno je bacanje smeća izvan prostora predviđenih za te namjene,
- Da prikupljaju otpad te da isti odlažu na mjesta predviđena za privremeno odlaganje otpada,
- Odvoz smeća sa lokacija određenih za privremeno odlaganje otpada vrši privredno društvo koje je Glavni grad osnovao za tu namjenu,
- Zabranjeno je deponovanje građevinskog materijala na prostoru zaštićenih područja, osim za te namjene predviđenim lokacijama,
- Paljenje korova, lišća, granja po pravilu se ne može vršiti u zaštićenim područjima, osim izuzetno po pravilima i uz nadzor zaštitara/rendžera,
- Zabranjeno je ispuštanje otpadnih voda u podzemne i nadzemne vode u zaštićenim područjima bez prethodnog prečišćavanja na način i pod uslovima predviđenim zakonom,
- Vlasnici i korisnici šuma dužni su da, nakon sječe i izvoza drvnih sortimenata iz šume ili nakon sanacije štete u šumi, uspostave šumski red kao mjeru zaštite šuma od biljnih bolesti, štetočina i požara, očuvanja podmlatka, izvorišta voda i staništa rijetkih i ugroženih biljnih vrsta.

Član 18

Kontrolu poštovanja mjera utvrđenih ovim Pravilnikom vrše zaštitari/rendžeri u skladu sa zakonom o zaštiti prirode.

Zaštitar/rendžer kontroliše sprovođenje pravila unutrašnjeg reda, stara se o postavljenim oznakama, infrastrukturi, vrši naplatu i kontrolu naplate naknada i prolazaka kroz zaštićeno područje.

Kada zaštitar/rendžer, u vršenju službe, ustanovi da je učinjena povreda pravila unutrašnjeg reda i kršenja režima zaštite ovlašćen je i dužan da:

legitimise lice koje zatekne u zaštićenom prirodnom dobru;

daje upozorenja ili izdaje naređenja u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine;

izvrši pregled lica, svih vrsta vozila, plovila, stvari i tovara;

- zadrži lice zatečeno u izvršenju krivičnog djela u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine;

- obezbijedi mjesto događaja u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine;
- privremeno oduzme predmete kojima je izvršen prekršaj ili krivično djelo i predmete koji su nastali ili pribavljeni izvršenjem takvog djela i da predmete preda upravljaču zaštićenog prirodnog dobra radi čuvanja;
- odmah obavijesti organ uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora;
- lice bez ličnih isprava, zatečeno u vršenju prekršaja ili krivičnog djela, odmah preda ili obavijesti nadležni organ za poslove policije;
- zatraži uspostavljanje prethodnog stanja, odnosno naredi mjere za sprječavanje i uklanjanje štetnih posljedica;
- saraduje sa vlasnicima i korisnicima prava na nekretninama u zaštićenom prirodnom dobru u cilju zaštite prirode;
- pruža pomoć posjetiocima zaštićenog prirodnog dobra i lokalnom stanovništvu.

Član 19

Zaštitari /rendžeri su posebno zaduženi da:

- potpuno i detaljno poznaju terenske prilike u zonama koje čuvaju, naročito unutrašnje i spoljne granice zaštićenih područja,
- sprječavaju vršenje radnji koje su zabranjene Zakonom, podzakonskim aktima i ovim Pravilnikom,
- blagovremeno obavještavaju nadležne inspekcijske službe o utvrđenim nezakonitim radnjama u zaštićenim područjima,
- učestvuju u zajedničkim pregledima i patrolama drugih ovlašćenih službi i organa.

Član 20

U vršenju službe zaštitar/rendžer je dužan da pokaže Identifikacionu oznaku.

Identifikacionu oznaku iz stava 1 ovog člana izdaje organ uprave nadležan za poslove policije u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine.

Zaštitar/rendžer je dužan da licu od kojeg je naplatio novčanu kaznu ili oduzeo sredstva i druge predmete izda odgovarajuću potvrdu.

Zaštitar/rendžer mora da ispunjava uslove i ima dozvolu za vršenje poslova zaštite u skladu sa posebnim zakonom kojim uređuje zaštita lica i imovine.

Član 21

Zaštitari/rendžeri su obavezni da u ostvarivanju režima zaštite, odmah, a najkasnije u roku od 24 časa obavijeste šefa Službe zaštite i Izvršnog direktora Društva o svim promjenama u zaštićenim područjima.

Zaštitari/rendžeri će sačiniti zapisnik o svim promjenama u zaštićenom području koji će dostaviti šefu zaštitarske/rendžerske službe.

Član 22

Naplaćene kazne na prostoru zaštićenih područja predstavljaju prihod Društva.

Član 23

Ovaj Pravilnik kao i druge informacije za sprovođenje režima zaštite, Društvo će učiniti dostupnim javnosti, posjetiocima zaštićenih područja i drugim zainteresovanim licima.

Član 24

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana od dana njegovog objavljivanja na Oglasnoj tabli Društva i objaviće se na internet stranici Društva.

Glavni direktor
Dragutin Đeković

